

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

Yttrande över promemorian Utkast till lagrådsremiss Förändrade skatteregler för delägare i fåmansföretag

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Promemorian innehåller förslag till ändring i inkomstskattelagen (1999:1299). Förslaget berör de särskilda regler för utdelning och kapitalvinst på andelar i fåmansföretag, de så kallade 3:12-reglerna. Förslaget innehåller ändringar jämfört med gällande rätt avseende beräkningen av det lönebaserade utrymmet och möjligheterna för delägare med små andelsinnehav att beräkna ett lönebaserat utrymme. Det föreslås också att förenklingsregeln inte får kombineras med huvudregeln, att uppräkningsavdraget begränsas samt att ett gemensamt takbelopp för utdelning och kapitalvinst införs. Därutöver föreslås att skattesatsen inom gränobeloppet höjs från 20 till 25 procent och att ägarskiften mellan närstående underlättas.

Promemorian anges vara remitterad vad avser vissa utvalda avsnitt. Regelrådet behandlar dock samtliga förändringar jämfört med gällande rätt där det bedömts medföra effekter av betydelse för företag. Yttrandet omfattar således även förslag om att förenklingsregeln inte få kombineras med huvudregeln, den höjda skattesatsen inom gränobeloppet samt ägarskiften.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

Av konsekvensanalysen framgår att regelverket för beskattning av delägare i fåmansföretag har förändrats flera gånger sedan reglerna infördes. Regelverket anses ofta som komplicerat och det utrymme till förenklingsregler som finns bör utnyttjas så långt det är möjligt. Det anges att reglernas syfte främst är att upprätthålla det duala inkomstskattesystemet och schablonmässigt skilja på inkomst av kapital och inkomst av tjänst och därmed motverka inkomstomvandling.

I betänkandet Översyn av skattereglerna för delägare fåmansföretag, SOU 2016:75¹, (utredningen) föreslogs att beräkningen av det lönebaserade utrymmet skulle ändras, lönuttagskravet höjas, kapitalandelskravet slopas, schablonbeloppet i förenklingsregeln sänkas, ett gemensamt takbelopp för utdelning och kapitalvinst införs, skattesatserna inom gränobeloppet och över takbeloppet höjas

¹ Regelrådet yttrade sig över konsekvensutredningens kvalitet den 18 januari 2017, dnr RR 2016-000352.

respektive sänkas samt att ägarskiften mellan närstående skulle underlättas. De förslag som utredningen lämnade bedöms, av förslagsställaren, inte på ett ändamålsenligt sätt fullt ut uppnå en sådan balanserad lösning på det beskrivna problemet varför det föreslås vissa justeringar av utredningens förslag samt vissa tillägg. Det anges även finnas anledning att i större utsträckning, än vad utredningen föreslår, förstärka reglernas preventiva funktion samtidigt som tröskeleffekterna i systemet bör minska.

I konsekvensanalysen anges att regeringen gör bedömningen att nuvarande 3:12-regler behöver justeras för att minska möjligheterna för delägare som är verksamma i betydande omfattning i fåmansföretag att omvandla tjänsteinkomster till kapitalinkomster. Förslagen avser att upprätthålla 3:12-reglernas preventiva funktion, det vill säga att förhindra inkomstomvandling i en omfattning som inte är avsedd. Det anges att vid utformningen av reglerna bör en bra balans uppnås mellan syftet att förhindra inkomstomvandling, och vikten av att fortsatt goda skattemässiga villkor för företagande och entreprenörskap eftersträvas. Det anges vidare att särskild hänsyn bör tas till små företag och nystartade företag.

Regelrådet finner att redovisningen av bakgrund och syfte med förslaget är godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

I konsekvensanalysen anges att alternativa lösningar på det beskrivna problemet om att uppnå en balans mellan syftet och vikten av goda skattemässiga villkor för företagande och entreprenörskap, är främst beroende på vad som anses vara en bra balans. Det anges att de förändringar som utredningen föreslår och som regeringen valt att inte gå vidare med i viss utsträckning kan utgöra alternativa lösningar. Andra alternativ skulle, enligt förslagsställaren, till exempel kunna vara att beräkningen av löneunderlaget sker på ett annat sätt där de olika stegen i trappan justeras både vad gäller antal inkomstbasbelopp och procentsatser. Det anges att ökade procentsatser och ett sänkt antal inkomstbasbelopp skulle göra beräkningen av det lönebaserade utrymmet mer förmånligt, vilket också leder till att lönekostnader i större utsträckning genererar gränobelopp för delägarna. Det redovisas överväganden avseende reglerna om beräkning av storleken på det lönebaserade utrymmet och möjligheterna för delägare med små innehav att beräkna ett lönebaserat utrymme. Överväganden består av utredningens förslag samt remissinstansers förslag. Det redovisas även förenklade exempel på hur det lönebaserade utrymmets del av gränobeloppet beräknat enligt huvudregeln ändras beroende på trappans utformning för tre olika företag med en varierad fiktiv lönekostnad. Det anges att jämförelsen endast tar hänsyn till det lönebaserade utrymmets del av gränobeloppet.

Förslagsställaren anger att det är svårt att i respektive del redogöra för samtliga alternativa utformningar av förslagen, dels eftersom det rör sig om ett komplicerat regelverk, dels för att reglerna kan utformas på många olika sätt samtidigt som de behöver fungera tillsammans. I promemorian framgår likväl visst resonemang kring alternativa utformningar till de enskilda förslagen som exempelvis uppräkningsdelen av sparutdelningsutrymme.

I konsekvensanalysen anges vidare att om reglerna inte genomförs förväntas det få en rad konsekvenser. Den samhällsekonomiskt mest skadliga effekten av att förändringarna inte sker anges vara att inkomstomvandling kan fortgå i oförändrad omfattning, vilket riskerar att på sikt leda till allvariga negativa effekter för skattesystemets legitimitet. Det anges att en bra balans mellan syftet att förhindra inkomstomvandling och vikten av fortsatt goda skattemässiga villkor för företagande och entreprenörskap inte heller skulle uppnås om förändringarna inte genomförs. Enligt förslagsställaren skulle den förväntade positiva effekten på skatteintäkterna också utebli och den gemensamma välfärden skulle tillföras mindre resurser.

Regelrådet gör följande bedömning. Det är positivt att vissa delar som Regelrådet tidigare anmärkte har beaktats och därmed höjt konsekvensutredningens kvalitet. Enligt Regelrådet hade det dock varit önskvärt med tydligare redovisningar av de alternativa lösningarna för att illustrera skillnaderna mellan förslaget och de olika alternativen inkluderat nollalternativet.

Regelrådet finner att redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd är godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I konsekvensanalysen anges att de föreslagna förändringarna av 3:12-reglerna överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till EU.

Regelrådet kan konstatera att redovisningen är ytterst kortfattad men likväl tillräcklig i detta fall.

Regelrådet finner att redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Av konsekvensanalysen framgår att det inte bedöms behöva tas särskild hänsyn när det gäller tidpunkten för ikraftträdande. Det framgår vidare att de nya bestämmelserna bör träda ikraft den 1 januari 2018 och att de nya bestämmelserna om ägarskiftet mellan närstående bör tillämpas första gången för andelar som har överlåtit efter den 31 december 2017. Det redogörs även för övergångsbestämmelser och anges att de delägare som redan har påbörjat en avyttring av företaget, genom delavyttringar före ikraftträdandet, bör kunna få beakta kapitalvinsten från dessa avyttringar vid tillämpningen av bestämmelserna om takbelopp under en övergångsperiod, för att kunna fullborda den påbörjade försäljningen. Interna aktieöverlåtelser anges dock inte omfattas.

Av konsekvensanalysen framgår att Skatteverket kommer behöva göra vissa informationsinsatser med anledning av de nya reglerna. Några särskilda informationsinsatser utöver det bedöms inte behövas.

Regelrådet finner att redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser är godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensanalysen anges att regeländringarna rör fysiska personer och att eventuella effekter som är av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga och villkor i övrigt därför är indirekta effekter av hur företagets ägare påverkas. Det framgår att de olika förslagen omfattar delägare som är verksamma i betydande omfattning i fåmansföretag. Delägarna anges beröras i olika omfattning, dels när förslagen ställs mot varandra, dels sett till hur olika delar av gruppen delägare i fåmansföretag påverkas av varje enskilt förslag. Det anges även att olika branscher påverkas i olika utsträckning av förslagen och att det inte går att säga att någon viss bransch påverkas påtagligt mer än andra. De föreslagna åtgärderna anges inte vara avsedda att beröra någon viss bransch eller företag inom någon viss region på ett särskilt sätt, utan att åtgärderna avser delägare som innehar kvalificerade andelar i fåmansföretag. Det framgår vidare att det, enligt SCB:s FRIDA-data, lämnades in totalt 430 000 deklaraionsblanketter för kvalificerade andelar för inkomståret 2014. I ca 155 000 av dessa uppgavs att delägaren erhållit utdelning, varav ca 95 000 delägare använde förenklingsregeln och ca 60 000 huvudregeln. Samtliga av dessa skulle beröras av förändringen av skattesatsen enligt förslagsställaren.

Förslaget om möjligheter för delägare med små andelsinnehav att beräkna ett lönebaserat utrymme omfattar delägare som äger en andel som motsvarar mindre än 4 procent av kapitalet i fåmansföretag. Det anges att det för år 2014 var ca 4600 delägare, varav 3600 beräknade ett lönebaserat utrymme och omkring 3200 gjorde ett löneuttag. Dessa delägare anges beröras på olika sätt av förslagen, delvis på grund av förhållandet mellan deras lön och utdelning, delvis genom storleken på deras utdelningsutrymmen och hur snabbt dessa minskar. Det framgår även att nästan hälften av de samlade sparade utdelningsutrymmena återfinns hos ca en procent av delägarna inom hela kollektivet och ca en tredjedel har mindre än 100 000 kronor som sparad utdelningsutrymme.

Förslaget om att underlätta ägarskiften mellan närstående beräknas av utredningen beröra ca 50 ägarskiften per år. Antalet som berörs anges av förslagsställaren sannolikt vara högre men i jämförelse med hela populationen delägare i fåmansföretag är andelen som direkt berörs mycket liten. Det framgår även att förslaget om begränsad uppräknings av sparad utdelningsutrymme berör alla delägare som inte använder hela sitt årliga utdelningsutrymme vid utdelning. Omkring 380 000 delägare anges beröras av förslaget om att uppräknings av sparad utdelningsutrymme sänks.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår ingen särskild information om berörda företag utifrån storlek. Utredningen som Regelrådet tidigare yttrat sig över innehöll bland annat tabeller med uppgifter om den ökade skatten fördelad efter antalet anställda. En sådan tabell illustrerade tydligt att delägare i vissa företag fick de största höjningarna. Regelrådet anser att avsaknaden av ytterligare information om berörda företag utifrån storlek eller en motivering till varför det inte redovisats, alternativt en tydlig hänvisning till utredningen, är en brist.

Enligt Regelrådet framgår inte heller någon specifik information om att partnerbolag särskilt kan beröras av förslaget. Genom att belysa denna grupp företag hade konsekvensutredningens kvalitet höjts, det är dock inte avgörande för bedömningen i detta fall.

Regelrådet finner att redovisningen av berörda företag utifrån antal och bransch är godtagbar men att redovisningen avseende storlek är bristfällig.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

I konsekvensanalysen anges att de föreslagna regeländringarna innebär att utformningen av K10-blanketten ändras. Det anges att det tillkommande arbetet bedöms ta i genomsnitt ca 10 minuter för en delägare som använder huvudregeln. Det ökade arbetet på grund av ökad administration antas motsvara en redovisningsekonoms arbete till en genomsnittlig timkostnad om 320 kronor, vilket enligt förslagsställaren innebär att de administrativa kostnaderna initialt förväntas ökad med 3 200 000 för gruppen som använder huvudregeln.

Regelrådet gör följande bedömning. Det hade varit önskvärt med ett resonemang om förslaget kan komma att medföra att fler delägare använder sig av förenklingsregeln och därmed får minskade administrativa kostnader eller om förslaget kan medföra ett utökat behov av att beräkna det mest förmånliga alternativet vad gäller årets gränsbelopp. Detta med hänsyn till att en delägare inte får kombinera förenklingsregeln i ett företag med huvudregeln i ett annat företag. Sammantaget anser Regelrådet likväl att befintlig redovisning är tillräcklig.

Regelrådet finner att redovisningen av förslagets administrativa kostnader är godtagbar.

Andra kostnader och verksamhet

I konsekvensanalysen anges att företagens och delägarnas ökade kostnader för förslagen motsvarar de förändringar i skatteintäkterna som beskrivs. Det anges att betydande beteendeförändringar kan förväntas vid ändringar i reglerna om beskattning av utdelning och kapitalvinst på kvalificerade andelar i fåmansföretag. Förslagsställaren anger att i beräkningarna av de offentligfinansiella effekterna görs antaganden om beteendeförändringar hos de som berörs av förslaget. Detta till skillnad från utredningen som har gjort statistiska beräkningar som inte tar hänsyn till förändrat beteende hos delägarna i fåmansföretagen. Det anges vidare att det främst är basen för kapitalbeskattning av utdelning som förväntas påverkas. Det saknas enligt förslagsställaren skäl att anta att den del av utdelningen som inte längre ryms inom gränobeloppet i stället skulle tas ut för att beskattas som inkomst av tjänst. Det sker därför en bedömning att endast en begränsad del av de tidigare kapitalbeskattade utdelningarna kommer att beskattas som inkomst av tjänst eftersom att utdelningarnas storlek i stor utsträckning förväntas anpassas efter de nya gränobeloppen som kommer kunna beräknas med förslagen. Ytterligare en skillnad gentemot utredningen som påpekas är att löneuttagskravet föreslås vara oförändrat. En sådan förändring hade enligt förslagsställaren resulterat i ytterligare beteendeförändringar.

Förslagsställaren beräknar den offentligfinansiella bruttoeffekten med förslagen till 3,37 miljarder kronor. Det framgår även nettoeffekter per år, fördelat på bland annat arbetsgivaravgifter, skatt på kapital och skatt på företagsvinster. Det anges att eftersom de enskilda förslagen samverkar är det svårt att bryta ut enskilda förslag och att det finns risk för att effekterna blir missvisande vid ett sådant tillvägagångssätt. Det framgår även att den varaktiga effekten av förslagen påverkas av i vilken takt som sparade utdelningsutrymmen används av delägarna eller om de växer sig större. Förutsättningarna anges skilja sig åt mellan olika företag samt påverkas av den allmänna ekonomiska konjunkturen. Genom att begränsa uppräknningen av utdelningsutrymmet förväntas förslaget ha en viss varaktig påverkan genom att utdelningarna begränsas något. På kort sikt anges effekterna vara försumbara för de offentligfinansiella effekterna men motiveras av att minska tillväxttakten för de sparade utdelningsutrymmena.

I konsekvensanalysen anges vidare att förslaget påverkar beskattningen av utdelning och kapitalvinst för ägare till kvalificerade andelar i fåmansföretag och att delägarna kommer behöva sätta sig in i vad de nya reglerna innebär. Det anges att nästan två tredjedelar av alla delägare inte tog ut någon ersättning i form av utdelning år 2014. Åtgärderna anges därför inte påverka deras beskattning i det korta perspektivet. Det framgår dock att om en delägare inte tar ut någon utdelning ett visst år innebär det inte att delägaren aldrig tar ut någon utdelning. Det anges kunna bero på att företaget kan befinna sig i en uppstartsfas av verksamheten och därmed saknar vinstmedel att dela ut eller att vinstmedlet behöver återinvesteras i verksamheten. I konsekvensanalysen anges även att förslagets samlade effekt på arbetsutbud och, på längre sikt, sysselsättningen, är mycket svårbedömt.

I promemorian anges att utformningen av 3:12-reglerna har betydelse för incitamenten att starta, driva och utveckla företag. Det är därför viktigt att vid en förändring av reglerna eftersträva en bra balans mellan syftet att förhindra inkomstomvandling och vikten av fortsatt goda skattemässiga villkor för företagande och entreprenörskap. Det framgår att reglerna inte ska motverka små, unga företags möjligheter att rekrytera och behålla nyckelpersoner, varför delägarnas löner inte ska utslutas vid beräkningen av det lönebaserade utrymmet. Genom att justera procentsatserna i trappan jämfört med utredningen, anges att större hänsyn tas till små företags och nystartade företags förutsättningar. Förslagsställaren redovisar även beräkningsexempel på tillämpningen.

Förslaget om att ta bort kapitalandelskravet anges medföra att de tröskeeffekter som kravet har medfört mildras avsevärt. Vilket också anges innebära att reglerna inte kan sägas motverka små, unga företags

möjligheter att rekrytera och behålla nyckelpersoner samtidigt som det preventiva syftet upprätthålls. Enligt utredningen har en nackdel med kapitalandelskravet varit att den ger incitament till skatteplanering i form av uppdelning av företag i mindre enheter.

I promemorian anges avseende att förenklingsregeln inte får kombineras med huvudregeln, att om en delägare tillämpar förenklingsregeln för andelar i ett företag är denna idag förhindrad att tillämpa förenklingsregeln i ytterligare ett företag. Svårigheten att inte få tillämpa förenklingsregeln och huvudregeln i ett annat företag bör därför enligt förslagsställaren inte överdrivas utan måste ställas mot fördelarna som att reglernas preventiva funktion förstärks. Det anges att ett annat skäl för den föreslagna begränsningen är att motiven för förenklingsregeln inte har samma tyngd i fråga om delägare som redan tillämpar huvudregeln. I promemorian refereras även till utredningens bedömning att en person som driver fler företag bör antingen själv vara så pass insatt i reglerna att denna inte av förenklings-skäl har behov av att kunna tillämpa förenklingsregeln eller ha rådgivare som besitter denna kunskap.

Genom att uppräknings av sparade utdelningsutrymme föreslås sänkas anges att tillväxten av nya sparade utdelningsutrymmen begränsas. Enligt förslagsställaren behöver dock hänsyn tas till att återinvesterade vinster bör behandlas på samma sätt som ursprungligen investerat kapital och att en för låg, eller ingen uppräknings kan leda till att vinster delas ut i högre grad än vad som är samhällsekonomiskt effektivt.

I promemorian anges även att ett gemensamt takbelopp för utdelning och kapitalvinst som avser samma tidsperiod, ökar neutraliteten mellan utdelning och kapitalvinst samt innebär en förenkling av regelverket. Det klargörs att vid kapitalvinstberäkningen ska del av kapitalvinsten eller utdelningen som tagits upp i inkomstslaget tjänst under tidigare beskattningsår beaktas. Detta för att tillkommande belopp som betalats ut vid olika tidpunkter efter avyttringsåret omfattas av nya gemensamma beräkningar, vilket kan bli aktuellt i samband med en överlåtelse av aktier i ett företag när det avtals om en tilläggsköpeskilling baserad på exempelvis företags resultat under ett antal bestämda år.

Enligt förslagsställaren ska en höjd skattesats inom gränobeloppet minska spänningarna mellan beskattningen av förvärvsinkomster och kapitalinkomster. Det blir även samma skattesats för utdelning och kapitalvinster på kvalificerade andelar inom gränobeloppet som för onoterade andelar. Detta anges bidra till ett enhetligare och mer överskådligt regelsystem vilket gynnar nystartade och redan existerande företag. Det anges vidare finnas skäl, trots det som remissinstanser anfört om risktagande, likviditet, internationella jämförelser, företagande och inlåsnings-effekter, att höja skattesatsen inom gränobeloppet till 25 procent. Det redovisas även att argumentation som anförts om att Sverige i ett internationellt perspektiv har en hög beskattning av utdelning och kapitalvinst och att en höjning kommer påverka viljan att starta och driva företag negativt. Enligt förslagsställaren bygger sådan argumentation på att kapitalmarknaden inte fullt ut kan kompensera för högre risk genom en riskpremie och att det finns tillräckligt stora samhällsekonomiska skäl att genom skattesystemet kompensera för en sådan typ av potentiellt marknadsmisslyckande. Bland annat anges att det kan antas att delägare som är verksamma i ett fåmansföretag har bättre insyn i företaget än utomstående vilket leder till en situation där risken för en utomstående investerare kan anses vara större än för en person som är verksam i företaget.

I promemorian framgår även att ägarskiftet mellan närstående underlättas och att den olika behandlingen vid avyttring inom och utom närståendekretsen, åtgärdas.

Regelrådet gör följande bedömning. Det är positivt att beteendeförändringar beaktats i större utsträckning än i utredningen. Regelrådet saknar dock information som tidigare framgick såsom

kostnaden fördelad per delägare men även kostnaderna fördelade på de olika delmomenten i förslaget. Sammantaget anser dock Regelrådet, mot bakgrund av förslagsställarens motivering, att befintlig redovisning av förslagets andra kostnader är tillräcklig.

Avseende förslagets påverkan på företagens verksamhet gör Regelrådet följande bedömning. Det går utifrån promemorian som helhet att skapa sig en förståelse av förslagets direkta effekter. Det är likväl det långsiktiga perspektivet som inte belyses i tillräcklig omfattning, detta om förslaget kan medföra att företagen minskar sin verksamhet eller antalet anställda, avstår från expansion eller eventuellt omlokaliserar det juridiska sätet. Eftersom förslagsställaren syftar till balansen mellan syftet och fortsatt goda skattemässiga villkor för företagande och entreprenörskap hade villkoren behövts redovisas även i ett mer långsiktigt perspektiv. Utan denna redovisning är det inte fullt tydligt hur balansen uppnås. Regelrådet anser därmed att avsaknaden av ytterligare redovisning om påverkan på företagens verksamhet är en brist.

Regelrådet finner att redovisningen av förslagets andra kostnader är godtagbar men att redovisningen avseende påverkan på företagens verksamhet är bristfällig.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Förslagsställaren betonar i konsekvensanalysen att förslagen berör beskattningen av delägare i fåmansföretag. Effekter för företagen och deras konkurrensförhållanden är därför ett indirekt resultat av hur deras ägare påverkas av förslagen. Det anges vidare att konkurrensförhållanden mellan delägare i fåmansföretag och delägare i onoterade företag kan förväntas att påverkas av förslagen och därmed indirekt även konkurrensförhållandena mellan företagen. Genom att skattesatsen på utdelning till delägare som äger kvalificerade andelar i ett fåmansföretag höjs blir det inte någon skattemässig skillnad för dem eller aktiva eller passiva delägare i andra onoterade företag. Det anges därmed inte finnas en skattemässig konkurrensfördel för delägarna i fåmansföretag. Förslagsställaren lyfter dock att det är vanligt att argumentera för en lägre skattesats eftersom det kan motiveras utifrån ett större risktagande hos dessa delägare jämfört med delägare i andra onoterade och noterade företag. Den personliga och ekonomiska risken som delägaren i ett fåmansföretag utsätter sig för, kan enligt förslagsställaren, ofta vara mer betydande än den som en passiv delägare i ett onoterat eller noterat företag möter. Förslagsställaren refererar även till ekonomisk forskning som anges visa på att skattesatsen på utdelning har en mycket begränsad effekt på företagens kapitalförsörjning.

Det framgår även att en effekt av förslaget är att delägare i nyetablerade företag inte kommer att kunna tillgodogöra sig sparade utdelningsutrymmen i samma utsträckning som delägare i äldre företag. Det innebär att delägare i nyetablerade företag därför i vissa fall riskerar att beskattas hårdare än delägare i äldre företag, trots att de möter samma reglering idag.

Det framgår vidare att effekterna av förslagen inte nödvändigtvis är desamma för alla delägare i fåmansföretag som innehar kvalificerade andelar, utan det beror på flera olika faktorer i företagen. Om sådana faktorer samvarierar med till exempel branschtillhörighet kan det enligt förslagsställaren leda till att en viss bransch påverkas mer än andra.

Det framgår även att det är viktigt att små företag inte riskerar att särskilt missgynnas av de föreslagna förändringarna. Bedömningen är att utredningen inte tagit tillräcklig hänsyn till små företags förutsättningar varför justeringar skett i förslaget, jämfört med utredningen. En sådan förändrad fördelningsprofil av förslagen förväntas förbättra konkurrensförhållandena något för små företag gentemot stora fåmansföretag.

I konsekvensanalysen görs även bedömningen att i den mån företagen är aktiva på den internationella marknaden så kommer deras konkurrenskraft endast påverkas i en begränsad omfattning.

Regelrådet för följande bedömning. Det är positivt att påverkan på konkurrensförhållandena mellan företag av olika storlek i större utsträckning beaktats och redovisats samt att företagets internationella konkurrenskraft nämnts. Det framgår dock ingen motivering till varför förslaget endast påverkar den internationella konkurrenskraften i begränsad omfattning. Enligt Regelrådet går det inte på förhand att utesluta att en höjd skattesats i kombination med begränsat utdelningsutrymme medför att de svenska företagen får en jämförelsevis minskad konkurrenskraft. Därmed kan möjligheten att knyta till sig viktiga nyckelpersoner eller möjligheten att expandera till den internationella marknaden påverkas. Regelrådet saknar vidare redovisning av om förslaget förväntas medföra att antalet fåmansföretag minskar eller att ökningstakten avtar.

Regelrådet finner att redovisningen av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag är bristfällig.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Förslagsställaren anger att de föreslagna förändringarna förväntas ha en positiv inverkan på regelverkets effektivitet och legitimitet. Förslaget om att införa en gemensam takregel för utdelning och kapitalvinst som beskattas som inkomst av tjänst anges bidra till ett mer enhetligt och mer överskådligt regelverk.

Regelrådet finner att redovisningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

I konsekvensanalysen anges att regeringens bedömning i fråga om utformningen av löneuttagskravet och reglerna om beräkning av storleken på det lönebaserade utrymmet skiljer sig från utredningens bedömning främst på grund av hur reglernas utformning förväntas påverka små och medelstora företag. Det anges att det i den bemärkelsen tas särskild hänsyn till små företags förutsättningar vid reglernas utformning.

I promemorian anges att förenklingsregeln fyller en viktig funktion i företag med litet kapital och få anställda. Det anges vara viktigt med en regel som är enkel att tillämpa för delägare i fåmansföretag som inte har några eller endast ett fåtal anställda. Det anges också att för små företag genererar huvudregeln generellt sett små gränsbelopp. Enligt förslagsställaren gör förenklingsregeln det möjligt för delägare att ackumulera gränsbelopp i ett uppbyggnadsskede för att kunna ta ut utdelning i ett senare skede. Därigenom minskar risken för att företagets ekonomi ansträngs på grund av utdelning i en uppbyggnadsfas. Det anges att förenklingsregeln bör vara generös utan att vara på en nivå som riskerar att underminera legitimiteten i systemet. Förslagsställaren har därför, till skillnad från utredningen, bedömt att schablonbeloppet i förenklingsregeln inte bör sänkas.

Enligt Regelrådet går det inte att på förhand sluta sig till att förslaget särskilt kan komma att påverka de förhållandevis mindre företagen. Trots detta, anser Regelrådet att det framgår redovisning att förslaget har reviderats för att beakta de förhållandevis mindre företagen i större utsträckning. Regelrådet anser därmed att redovisningen är tillräcklig.

Regelrådet finner att redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning är godtagbar.

Sammantagen bedömning

Regelrådet kan konstatera att konsekvensutredningen i vissa delar har förbättrats. Det är positivt att Regelrådets synpunkter tagits i beaktande för att höja konsekvensutredningens kvalitet. Trots dessa förbättringar anser Regelrådet att den bristande redovisningen av förslagets påverkan på företagets verksamhet och konkurrensförhållanden slutligen överväger i den sammantagna bedömningen.

Regelrådet finner att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 19 april 2017.

I beslutet deltog Pernilla Lundqvist ordförande, Samuel Engblom, Claes Norberg och Ebba Sjögren.

Ärendet föredrogs av Katarina Porko.

Pernilla Lundqvist
Ordförande

Katarina Porko
Föredragande